9e JAARGe.

№ 92.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 20 APRIL 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE OPIUM EN DE VRIJE ARBEID.

Opium en *vrije arbeid*, twee zaken, even als vele andere onderwerpen op koloniaal gebied, zóó menigmalen en van allerlei zijden besproken, zonder, bij het heerschend regeringsstelsel der werkeloosheid, tot eenige oplossing te komen, dat wij enkele beschouwingen daarover, ten zij onder een verbloemden titel, niet zouden durven binnensmokkelen, uit vrees dat ons door een of ander nabaauwer van Multatuli de naam van *waauwelaar* mogt worden toegeworpen.

De *vereeniging* dier beide namen echter, zal hopen wij, de verdienste der nieuwheid niet missen, en de beschouwing van het onderling verband der beide zaken niet van alle belang zijn ontbloot.

Welk is dat verband? Vraag het *een onoordeelkundig man van het Gouvernements – contract* hij antwoordt u: „de zoogenaamde vrije arbeid brengt geld onder den kleinen man, en daardoor leert hij opium – schuiven, de ondernemer geeft hem nu hooge voorschotten, die hij aan opium verkwist, de chinees levert hem het heulsap bij voorbaat op zijn rijpenden oogst, en het gevolg is armoede, verslaafdheid aan den hartstogt van het schuiven, diefstallen en demoralisatie. Verban die verderfelijke weelde, de kweekster van ellende, door particuliere ondernemers uit het binnenland te weren, en het opiumgebruik zal verminderen."

Vraag wederom: welk is het verband tusschen *opium* en *vrijen arbeid*, en *een kortzigtig particulier ondernemer* zal u antwoorden: „De opium komt ons zeer te stade. De geringe behoeften van den Javaan en zijne luiheid zouden het ons onmogelijk maken iets van hem gedaan te krijgen, maar geven wij hem voorschotten, onder den waarborg van het contract, dan stroomt ons geld in de kit, maar hij is tot den arbeid verbonden. Zonder opium geen vrije arbeid!"

Hier verkeert eindelijk *de regeringsbehoudsman* in een pijnlijken tweestrijd. Voor de schatkist zijn de opbrengsten noodig, zoowel van het *cultuurstelsel* als van de *opiumpacht*. Maar het cultuurstelsel derft zijne winsten *door* de uitbreiding van den particulieren aanplant, doch *zonder* den particulieren aanplant mist de opiumpacht een rijke bron van inkomsten. Van de ééne zijde moet hij de vrije industrie *verwenschen* ter wille van het Gouvernements–contract, van den anderen kant moet hij haar *wenschen* ter wille der verpachting.

Voorwaar een netelige tweestrijd van het onderling en eigen belang der verschillende partijen.

Elk dezer beweringen bevat eenige *waarheid*, maar berust op nog grootere *dwaling*.

Het is *waar*: de meerdere inkomsten, door de particuliere industrie den inlander toebedeeld, vermeerderen het schuiven en doen de pachten stijgen. Wij kennen zelven streken, waar de inkomsten der kit gelijken tred houden met de betalingen des ondernemers aan de bevolking.

Het is *waar*: in het geheim geven Chinezen op vele plaatsen opium in voorschot aan den inlander en ontvangen daarvoor producten ver beneden de waarde.

Wij *willen het gelooven*: er zijn zelfs *Europesche* ondernemers, die het voorschot misbruiken, door daarmede den hartstogt van den opium–rooker te prikkelen.

Het kan niet anders, of, dit alles is oorzaak van diefstal en verontzedelijking.

Maar dat alles, schoon door de verdiensten, die de Javaan van den vrijen arbeid trekt, mogelijk gemaakt, zou ook zonder particuliere ondernemingen worden gevonden.

Gij zoudt den Chinees uit het binnenland willen weren, maar de *opiumpacht* brengt er hem, en zijn verpestende invloed zou zonder particuliere ondernemingen evenzeer bestaan.

Gij zoudt particuliere ondernemingen veranderen in Gouvernements contracten, en alleen geringe voorschotten en eene vaste, matige betaling toestaan. Maar ook die gelden zouden worden verschoven, en het gebrek van den nimmer verzadigden schuiver zou hem evenzeer als nu, (of *meer* dan nu, (omdat zijne verdienste minder ware) tot diefstal verleiden. Zoo blijft dan niets anders over, dan dat gij hem juist genoeg betaaldet, om te leven en niet te sterven. Maar hij moet zich toch *kleeden*, en ook dat geld zou hij verschuiven; de consequente doorvoering van uw systeem van geringe betaling, als middel ter wering van het schuiven, zou ten gevolge hebben, minder opiumgebruik, en daardoor zulke winstderving der pacht, dat zij onvoordeelig en dus doelloos werd, en toch opiumgebruik en daardoor ellende en misdaad. Uw stelsel komt hierop neder: kapt *allen* bij voorbaat de hand af, omdat *velen* anders zullen stelen.

Neen het kwaad ligt niet in de ruime verdiensten en in de particuliere industrie, maar in de *opiumverpachting zelve*: vruchteloos zoudt gij den kankerlijder willen herstellen, door hem het noodige voedsel, en alzoo aan het bloed zijne voedende deelen te onthouden. De hongersdood ware het gevolg, en alleen uitsnijding der kwaal is het redmiddel.

„Maar de opium is noodig voor den vrijen arbeid", zóó herhaalt thans de kortzigtige particuliere ondernemer zijn gevoelen.

Wederom moeten wij het erkennen:

De behoeften der inlanders zijn nog niet zoo groot maar vooral de handwerksstand is nog niet zoo zeer onder hen ontwikkeld, dat men ten allen tijde bij elk werk op een genoegzaam aantal handen kan rekenen.

Maar wij ontkennen ten sterkste dat de opium dienstbaar zou zijn aan den bloei der particuliere industrie.

De journalist gevoelt zich – wij spreken uit onze zelfbewustheid – op een onafhankelijk standpunt. Zijne verzoeking is slechts dat hij dienaar éénerpartij, vleijer éénerrigting zou kunnen worden. Doch als wij hier optreden tegen de *zelfzucht* van sommige particuliere ondernemers dan, voorzeker! bevestigen wij onze onafhankelijkheid. Wel nu! wij willen het openhartig verklaren, dat, gelijk onzes inziens de regering van hare zijde veel te veel opoffert aan de baten van 's lands kas, zoo ook menig particulier het verband tusschen het algemeen en het eigenbelang uit het oog verliest. Al wie slechts werkt voor zijn oogenblikkelijk belang, en, rekenende op de zwakheid des javaans ten opzigte van den opium, hem met groote voorschotten aanprikkelt; al wie den schijn aanneemt van vrijzinnigheid door oppositie–geest tegenover ambtenaren, door veroordeeling van Gouvernements – contracten, *alleen* omdat hij deze toch niet kan magtig worden, en die overigens de hoofden vleit, ofschoon wetende dat hun invloed op de bevolking ten zijnen beste hetzelfde is als afpersing, hij miskent zijne schoone taak, zijne winsten strekken ten verderve der bevolking, wier arbeid hem verrijkt, terwijl hij moest en kon zijn een weldoener, een beschaver, zonder zijn eigen belang te verwaarloozen. Hoe velen zijn beginselloos of liever hun eenig beginsel is: baatzucht. Wetende, dat de behoefte, des Javaans zich allengs ontwikkelt, en overtuigd, uit ervaring, dat hij zonder schuiver te zijn, werkzaam is, als hij niet door willekeur, slechte betaling en zware heerediensten wordt ontmoedigd, hebben wij de vaste overtuiging, dat, als de landelijke ondernemers aanvangen op kleine schaal, het vertrouwen van den inlander weten te winnen, en in gemeenschappelijk overleg, met verzaking van laaghartigen broodnijd, het voorschotten-stelsel laten varen — hunne zaken zich veel zekerder en voordeeliger zullen uitbreiden, dan door het aanleggen van grootsche plannen, berekend op de zwakheid des Javaans.

Maar waartoe lieten wij ons vervoeren. Wij zien reeds een spotlach spelen om den mond van sommigen bij het vernemen onzer *vrome wenschen.*"

Het zij zoo. En toch: wij scheppen ons geene illusien, wij weten dat een aantal schuivers reeds zoo zeer is verzwakt, dat het schuiven een heillooze tweede natuur voor hen is geworden. Wij weten dat, waar eenmaal het verderfelijk voorschottenstelsel algemeen heerschende is, de terugkeer tot den normalen toestand niet zonder tijdelijk offer van den ondernemer kan plaats hebben, wij weten, dat de jagt naar rijkdom enkele ongeschikten tot ondernemingen drijft, die hun ondergang worden, en de concurrentie sommigen zal vervoeren tot ondoelmatige en verderfelijke berekeningen en maatregelen, maar *dit* weten wij ook, dat er reeds een zuiverder element dan vroeger gevonden wordt, dat, waar de bevolking niet door voorschotten en opiumkitten wordt uitgeput, hare welvaart toeneemt door de particuliere industrie, en deze juist *daar* het meest winstgevend is voor den ondernemer, waar zij de ontwikkeling van den waarachtigen volksbloei ten gevolge heeft.

Helaas! die volkswelvaart blijft zelve ook een *vromen wensch*, zoo lang de opiumpacht wordt in stand gehouden.

Gij, cultuurstelsel! door de ééne, gij, particuliere industrie! door de andere rigting aangeprezen als bevorderlijk aan het volksgeluk, al uw invloed wordt verijdeld door den opium. Wat met de ééne hand wordt gegeven, wordt met de andere genomen: het vaderlijk gouvernement heeft zijne kinderen, zijne onmondige zwakke kinderen, zelf in het kwade opgevoed. In streken, waar aan het begin dezer eeuw de opium naauwelijks gekend werd — wij hebben het den mond van grijzen hooren verhalen – daar is het nu een kenmerk van *wellevendheid* te schuiven. Waar de policie en de verbeterde wegen het misdrijf hadden verminderd daar – zoo klaagt men – neemt het nu weder toe door den opium. Die zelfde regering, die der particuliere industrie verweten heeft – en soms te regt – dat zij het volksbelang opofferde aan het eigenbelang en wie door de wet de bescherming van den inlander ten heiligen pligt is gesteld, houdt, om eenige millioenen 's jaars te winnen, eene verpachting in stand, die onbarmhartige Chinezen in het binnenland de bevolking laat uitzuigen en ontaarden, en de welvaart, door de aanraking met den Europeaan pas ontloken, met wreede hand gaat verwoesten. Zoo is zij zelve schuldig aan het kwaad, dat zij anderen verwijt, zelve overtreedster der wet.

Hier is geene verontschuldiging uit te vinden. De duurzame instandhouding van het *cultuurstelsel* wordt verdedigd als in het belang van den inlander – maar voor de instandhouding van de opiumpacht is geene voorwendsel mogelijk.

Of zouden de Gouvernements – bepalingen, die moeten strekken om de schadelijke gevolgen van den opium te weren of te verligten, ook maar eenigzins doeltreffen?

De pachter of opiumslijter mag geen waar voor opium in ruil aannemen, en toch heeft dit plaats en op groote schaal. Den hoofden van gewestelijk bestuur wordt aangeschreven, zoo veel mogelijk het gebruik van opium door de inlandsche hoofden tegen te gaan, opdat *„de minderen door een goed voorbeeld der meerderen zullen worden voorgegaan"* en de *meeste van allen*: de opperregering, die zulke schoone lessen geeft, prijst feitelijk het opiumgebruik aan. Menigmaal dan ook hoorden wij zich den schuiver verontschuldigen met het woord: *„Kang Djeng Gouvernement leert het ons."*

De *siram* wordt ingevoerd om eene juiste berekening van het opiumverbruik op te leveren, en alzoo de afschaffing der pacht voor te bereiden, en — het gebruik is er op ontzettende wijze door vermeerderd, maar van de voorbereiding tot afschaffing bespeurt men niets.

Kitten worden hier en daar verminderd – en toch neemt het schuiven niet af. Waarom? omdat – wij zelven waren er meermalen getuigen van – *omdat in strijd met het reglement, de gewoonte bestaat, om opium in stilte te laten verkoopen door een der dessabewoners*. En geen wonder, dat al die beperkingen niets *baten*. De Chinees komt in nadere aanraking met den Javaan dan de ambtenaar, hij wordt gesteund door het belang van hoofden en door den hartstogt der schuivers – en het eenig gevolg van al die beperkende wetsbepalingen is dit: dat men zich bewust wordt, het bestuur te slim te zijn, en dat menig onvoorzigtige of onkundige onder boosdoeners wordt gevangen gezet als slagtoffer van het reglement op de opiumpacht.

Alleen als het opium - schuiven wijkt, zal de vrije arbeid bevorderlijk worden aan de welvaart der bevolking; de smet, op de particuliere industrie geworpen, keert terug tot de Gouvernements-instelling der verpachting, en ook hier geldt het: geen *verbetering* baat, maar alleen *hervorming* van het regeringstelsel, dat wil *hier* zeggen: *de afschaffing der opiumpacht.*

G.

dat die bepalingen juist het tegendeel beoogen van hetgeen door genoemde ambtenaren is bevorderd, dat toch wel verre van de bij § 6 van art. 56 van het regerings-reglement beoogde voorbereiding eener regeling, steunende op vrijwillige overeenkomsten met de betrokken gemeenten en personen als overgang tot een toestand, waarbij de tusschenkomst des bestuurs zal kunnen worden ontbeerd, die voorbereiding ten gevolge van de tusschenkomst des bestuurs tegengewerkt werd, terwijl uit den aanhef der publicatie van 9 Januarij 1821 (staatsblad no. 5) ten duidelijkste blijkt, dat de regering, door te bepalen, dat buiten de gewone verblijfplaatsen der residenten, zonder vergunning van deze, geene pakhuizen noch handels-etablissementen zouden mogen worden opgerigt; heeft willen tegengaan, dat aan den inlander de vrije beschikking over zijn product wierd ontnomen, dat het geven van voorschotten op zijn gewas wierd bevorderd, en dat zijne vrijheid, om zijn product te voeren naar die plaatsen, waar eene vrije en talrijke mededinging de hoogste prijzen beloofde, wierd belemmerd;

Overwegende:

dat alverder is gebleken, dat door de residenten Bekking en van Lawick van Pabst aan dessahoofden eigenmagtig eene hoogere paijong is verleend;

dat de resident Bekking volgens zijne verklaring, deze onderscheiding slechts aan een paar dessahoofden heeft toegekend, die bijzondere diensten hadden bewezen bij gelegenheid, dat in den aanvang van 1856 zekere Noijo Sentiko zich tegen het wettig gezag verzette;

dat ook de resident van Lawick van Pabst erkent aan de meest uitstekende dessahoofden, die zich hadden onderscheiden in hunnen werkking (waaronder ook behoort de zorg voor den laudbouw), ter belooning van hunnen ijver vergunning hebben gegeven om een paijong met gouden rand te voeren;

dat deze handeling, — welke ook de drijfveer daarvan moge geweest zijn, — in elk geval in strijd is met het bepaalde bij staatsblad 1824 no. 13.

Overwegende:

dat de resident Bekking mede heeft gehandeld in strijd met het bepaalde bij staatsblad 1854 no. 51, door den grond, benoodigd voor den opbouw van schuren, woningen en pakhuizen, aan de ondernemers af te staan, zonder daartoe verlof van de regering gevraagd en verkregen te hebben;

dat de resident Bekking, hoe zeer hij, ook blijkens zijne verantwoording, volkomen bekend was met de ter zake bestaande regerings-beginselen, toch bij missive van 11 Junij 1856 no. 1162 aan den adsistent resident van Toeban schreef, dat het werkelijk zijne bedoeling was, om voor bang en stutdolkjes, ten behoeve van particuliere tabaks-schuren, vergunning tot aankap van djatihout in de opengestelde bosschen te verleenen, en bij zijn besluit van 18 September 1856 no. 69 ook aan S. E. W. Roorda van Eijsinga heeft vergund, om 112,480 stutdolkjes van djatihout aan te kappen ter oprigting van particuliere schuren;

dat de resident Bekking, blijkens zijn besluit van 25 Februarij 1858 no. 25, eenige dagen vóór zijne aftreding aan zijnen broeder V. A. L. P. Bekking, die in zijne functien van adsistent-resident was geschorst, heeft vergund, om zich in het zuidelijk gedeelte van het district Bowerno tot opkoop van tabak te vestigen, en om voor de oprigting van vijf droogschuren eene hoeveelheid van 12,463 stuks houtwerken mits geen djati of walikoeken zijnde, te kappen;

dat, volgens berigt van den inspecteur der cultures W. Cannemann, V. A. L. P. Bekking, zijne licentie eenige maanden later voor *f* 22,000 moet hebben verkocht aan L. de Sturler, toen er nog slechts éénе schuur van wildhout in aanbouw was, die ongeveer eene waarde had van *f* 2,000;

dat blijkens de verantwoording van den resident van Lawick van Pabst, de licentie van C. E. le Clercq wel door hem uitgereikt, doch daarom niet in werkelijkheid gegeven is;

dat het hem (van Lawick) toch bekend was dat C. E. le Clercq, met medeweten en goedkeuring van Boekholdt gekocht had;

dat le Clercq bij zijne (van Lawick's) komst in de residentie Rembang reeds een begin met de werkzaamheden gemaakt had;

dat de licentie van le Clercq daarom door hem (van Lawick) werd uitgereikt, bij wijze van overdragt van den door zijnen voorganger goedgekeurden koop eener bestaande onderneming;

dat volgens berigt van den inspectur der cultures Cannemann, le Clercq die onderneming, met inbegrip van 14 loodsen van wildhout, die in vrij slechten staat verkeerden, moet hebben gekocht voor, *f* 105,000;

dat het niet aannemelijk is, le Clercq zulk eene aanzienlijke som voor deze met medeweten en onder goedkeuring zijns zwagers, den resident Bekking gekochte onderneming zou besteed hebben indien daaraan niet bepaalde voorregten verbonden waren geweest;

overwegende, dat uit al het vorenstaande overtuigend blijkt: dat de residenten Bekking en van Lawick van Pabst licentien hebben uitgegeven, waaraan voor den licentiehouder het uitsluitend regt verbonden was tot opkoop van kooltabak binnen den bij de licentie aangewezen kring;

dat dit uitsluitend regt, onder het bestuur van genoemde residenten, ook verzekerd was aan de particuliere tabaksondernemers, die zich reeds vroeger in de residentie Rembang gevestigd hadden;

dat de inlandsche bevolking daardoor in de vrije beschikking over haar product is belemmerd;

dat de bevolking door en van wege het gewestelijk bestuur is gedwongen, om de voor licentiehouders tabak te planten;

dat genoemde ambtenaren hebben toegelaten, dat de voorschotten door de ondernemers aan de bevolking werden verleend in tegenwoordigheid van de dessahoofden, die alsdan voor de terugbetaling in tabak instonden:

dat de dessahoofden eene retributie van de ondernemers genoten voor elken bouw, zoogenaamd vrijwillig met tabak beplant;

dat de resident Bekking daarenboven:

1o. in strijd met het bepaalde bij staatsblad 1854 no. 51, eigenmagtig aan de licentiehouders de beschikking heeft gegeven over gronden voor woonhuizen, schuren, enz.;

2o. in strijd met de hem bekende regeringsbeginselen, heeft toegestaan den aankap van eene belangrijke hoeveelheid djati stutdolkjes ten behoeve van buiten contract met het gouvernement aangeplanten tabak; en

3o. de uitgifte van licentien heeft gebezigd als een middel, om bloedverwanten en betrekkingen te bevoordeelen.

Overwegende:

dat de ambtenaar Bekking alzoo, met verzaking van zijnen ambtspligt en met schending van 's gouvernements bepalingen en voorschriften, zich handelingen heeft veroorloofd, ten eenenmale liggende buiten zijne bevoegdheid, en dat hij, wel verre van die handelingen aan de goedkeuring der regering te onderwerpen, zich beijverd heeft, dezelve voor haar verborgen te houden;

dat genoemde ambtenaar daardoor het vertrouwen heeft verbeurd, dat de regering in een hoofd van gewestelijk bestuur moet kunnen stellen;

dat dus die ambtenaar, die buitendien van zijn gezag en invloed gebruik gemaakt heeft, om bloedverwanten en familiebetrekkingen te begunstigen, en eigenmagtig over 's lands eigendom te beschikken, niet langer in s' lands dienst kan worden geduld;

dat de houding in deze van den ambtenaar van Lawick van Pabst, die de door zijn voorganger in het leven geroepen onwettige regeling bestendigd heeft, al hoewel onverschoonbaar nogtans niet in dezelfde mate kan gelaakt worden, als die van den ambtenaar Bekking.

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Den ambtenaar H. C. Bekking, laatstelijk resident van Rembang, thans in Nederland, uit s' lands dienst te ontslaan, met behoud van regt op pensioen.

Ten tweede: Aan den ambtenaar mr. H. J. W. van Lawick van Pabst, laatstelijk resident van Rembang, thans van verlof uit Nederland teruggekeerd, de ernstige ontevredenheid der regering te kennen te geven, ter zake van zijne handelingen met betrekking tot de particuliere tabaks-cultuur in gemelde residentie.

Ten derde: Aan te teekenen, dat de ambtenaar mr. H. J. W. van Lawick van Pabst niet meer als hoofd van gewestelijk bestuur zal worden geplaatst.

Ten vierde: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voors. Register:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.
(*J. C.*)

ENGELAND.

LONDEN, 22 Februarij. De grootste mail, die nog nooit uit Londen naar Australië verzonden werd, verliet eergisteren het algemeen postkantoor alhier, en bestond uit 1100 doozen, ieder 2 voeten lang, 1 voet breed en 1 voet hoog, zoodat 19 omnibussen voor het vervoer naar het eindstation van den spoorweg vereischt werden. Niet minder dan 30,000 brieven, pakjes boeken en nieuwspapieren zijn bij deze gelegenheid verzonden.

— Het is nu zeker, dat in het jaar 1862 alhier weder eene algemeene tentoonstelling van zelijken aard als die van 1851 zal worden gehouden. De mannen, welke zich onder goedkeuring en medewerking van het Engelsche gouvernement aan het hoofd dier onderneming hebben gesteld, maken in de Londensche dagbladen bekend, dat zij voornemens zijn onverwijld tot het daarstellen van het gebouw voor de tentoonstelling over te gaan en de bepalingen ter regeling der tentoonstelling ter kennis des publieks te brengen. In dezelfde mededeeling leest men, dat het Fransche gouvernement zijne medewerking tot deze tentoonstelling toegezegd en thans afgezien heeft van het plan om in het jaar 1862 zelf te Parijs eene internationale tentoonstelling te houden. Op de Londen che tentoonstelling van 1862 zullen ook schilderstukken worden toegelaten; die van 1851 was voor de gewrochten der schilderkunst gesloten.

— Uit een verslag van de directie der Great Eastern-maatschappij, blijkt, dat de reis van dit schip naar Noord Amerika in het vorige jaar niet meer dan 344 £ verlies heeft opgeleverd. In de maand April zal weder een togt naar New-York worden ondernomen, die tengevolge van ingevoerde bezparingen, ditmaal waarschijnlijk winstgevend zal zijn. Men heeft berekend, dat het schip indien het naar Oost-Indie wierd bevracht, in 40 dagen te Calcutta of Melbourne zoude kunnen aankomen.

— In den nacht van 20 op 21 dezer woedde hier en op andere plaatsen in het land een hevige storm. Onderscheidene huizen in de City stonden letterlijk te schudden, terwijl een groot gedeelte van den noordelijken vleugel van het glazenpaleis van Sydenham naar beneden werd gerukt. De oude toren van de hoofdkerk te Chichester stortte in. Men is niet ten onregte voor zeerampen beducht, aangezien de storm ook op de kusten heeft gewoed.

Tijdens deze storm is een huis in Clapham-road, waaraan men met herstelling bezig was, omgewaaid en zijn daarbij drie arbeiders gedood.

— Door de Court of Common Pleas is gisteren eene onderzeesche telegraafmaatschappij schuldig bevonden aan het doen beschadigen (inslaan van een spijker in een der draden) van den telegraafkabel, die door eene andere maatschappij in de maand Sept. 1858 tusschen Engeland en Zandvoort was gelegd en waardoor onkosten ten bedrage van 7 à 8000 £ waren berokkend. De som der schadevergoeding is nog niet bepaald.

TURKIJE.

— Bij gelegenheid van een gemaskerd bal te Konstantinopel heeft weder een zeer treurig voorval plaats gehad. Een der gemaskerden, een Franschman, Henri Howard genaamd, clown bij het gezelschap Soulier, ontmoette eenige dames, vergezeld van twee heeren, en liet zich de volgende uitdrukking ontvallen: „Oh, les belles dames!" Een der beide heeren trad naar hem toe en gaf hem te kennen, dat hij zich dergelijke uitvallen niet meer moest veroorloven, indien hij daarvoor niet getuchtigd wilde worden. De Franschman antwoordde, dat wel verre van de dames te willen beleedigen, hij ze integendeel zeer naar zijn smaak vond, waarvan de door hem gebezigde uitdrukking, naar zijne meening het bewijs leverde. In hetzelfde oogenblik trok de vreemde een dolk, waarmede hij den Franschman het hart doorboorde. Zijn moordenaar maakte zich onmiddelijk uit de voeten maar is later ontdekt en gevat.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
April.	18	Ned. Ind.	Fathool Moebarak.	Hadjie Moede.	150	Poentianak.		geen	Soerabaija.	Gezagvoerder.
„	—	„ „	Bella.	Jono.	12	Pasoeroeao.		„	„	geen
„	19	„ „	Krabbe.	Mardam.	13	„		„	„	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April.	18	Nederlandsche	Prins Maurits.	J. J. Bart.	Ned. v. Pasoer. en Panaroekan.
„	—	„	Johannes Lodewijk.	A. H. van der Waal.	„ „ Batavia.
„	—	Balische	Ardoeno.	Sarido.	Balie.
„	—	Nederl. Ind.	Atauf.	Sech Alie Ba-asin.	Bajermasing.
„	19	„ „	Hing Aan.	Hadjie Moh.d Taheer.	Grissee.
„	—	„ „	Henriette.	Intje Amat.	„

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	A. R. Falck.	van Duivenbode.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Passaroeang.	Kramer.	Amsterdam.	E. Ten Brinck & Co.
„	Adriana Petronella.	Annokkee.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Hendrika.	Bonn.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cheribon.	Coers.	„	„ „ „ „
„	Johannes Lodewijk.	van de Waal.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Doggersbank.	Mammes.	„	„ „ „ „
„	Lammina Elisabet.	Jersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Haucke.	„	„ „ „ „
„	Christina Helena.	Tjebbes.	„	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
„	President Rijkevorsel.	Vermeij.	„	„ „ „ „
Hamburg.	George & Henrij.	Peters.	Amoij.	„ „ „ „
„	Marij Ross.	Scherk.	„	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Cito.	Grivel.	China.	„ „ „ „
Engelsche	Niun.	Luigard.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
„	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
„	Jason.	J. H. Lammerts. v. Buizen.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
„	Kalimas.	J. Jonker.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 19den April 1861.

AANVOER.

Naar Samarang, Batavia, Padang en Benkoelen per de Nederl. Ind. stoomboot *Menado*, gezagv. COUTERON.

14.12 ijzer, E. TEN BRINCK & Co; 12 coll. gedr. kains, P. KERVEL & Co; 14 kn. madapolams, Mc MILLAN MARTEN & Co; 1 k. glaswerk; 9 coll. machinerien, FRASER EATON & Co; 2 kn. wit zijde, 39 vn. arpuis, LIEM PIKSOK; 55 kn. nachttonnen, J. J. VAN DEN BERG., 2 koppel bossen, N. H. M. 22 coll. machinerien, HILL BROEKMAN & Co., 2 kn. dekensprijen, Mc LENNAN & Co., 11 coll. manufacturen, W. CORES DE VRIES; 2 rijtuigen, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Naar Nederland via Batavia per het Ned. schip *Johannes Lodewijk*, gezagv. A H. VAN DER WAAL.

1049.20 pic. tabak, 2 kn. gedr. vruchten, HILL BROEKMAN & Co; 4 vn. meel, 4523.13 pic. suiker, 120 pic. rotting, 2812 pic. tabak, 1000 ps. koehuiden, FRASER EATON & Co., 600 pic. tin, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16.—

ARAK *f* 55.—

ROTTING *f* 8½ @ *f* 9.—

WISSELKOERS 100½ à 101 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

in het locaal van de tweede Gouvernement-school.

Zondag den 21sten April 1861.

's Morgens te half negen ure.

Ds. MOUNIER.

Bevestiging van Ouderlingen.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 21sten April 1861.

Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hoogmis te 8½ ure.

Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.

9e JAARGe. № 92.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar f 24.– ℔ halfjr f 12.– ℔ maand f 2.–
" Java. " do. " 30.– " do. " 15.–
" Buitenb. " do. " 36.– " do. " 18.–
" Europa. " do. " 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 20 APRIL 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.– voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE OPIUM EN DE VRIJE ARBEID.

Opium en *vrije arbeid*, twee zaken, even als vele andere onderwerpen op koloniaal gebied, zóó menigmalen en van allerlei zijden besproken, zonder, bij het heerschend regeringsstelsel der werkeloosheid, tot eenige oplossing te komen, dat wij enkele beschouwingen daarover, ten zij onder een verbloemden titel, niet zouden durven binnensmokkelen, uit vrees dat ons door een of ander nabauwer van Multatuli de naam van *waauwelaar* mogt worden toegeworpen.

De *vereeniging* dier beide namen echter, zal hopen wij, de verdienste der nieuwheid niet missen, en de beschouwing van het onderling verband der beide zaken niet van alle belang zijn ontbloot.

Welk is dat verband? Vraag het *een onoordeelkundig man van het Gouvernements – contract* hij antwoordt u: „de zoogenaamde vrije arbeid brengt geld onder den kleinen man, en daardoor leert hij opium – schuiven, de ondernemer geeft hem nu hooge voorschotten, die hij aan opium verkwist, de chinees levert hem het heulsap bij voorbaat op zijn rijpenden oogst, en het gevolg is armoede, verslaafdheid aan den hartstogt van het schuiven, diefstallen en demoralisatie. Verban die verderfelijke weelde, de kweekster van ellende, door particuliere ondernemers uit het binnenland te weren, en het opiumgebruik zal verminderen."

Vraag wederom: welk is het verband tusschen *opium* en *vrijen arbeid*, en *een kortzigtig particulier ondernemer* zal u antwoorden: „De opium komt ons zeer te stade. De geringe behoeften van den Javaan en zijne luiheid zouden het ons onmogelijk maken iets van hem gedaan te krijgen, maar geven wij hem voorschotten, onder den waarborg van het contract, dan stroomt ons geld in de kit, maar hij is tot den arbeid verbonden. Zonder opium geen vrije arbeid!"

Hier verkeert eindelijk *de regeringsbehoudsman* in een pijnlijken tweestrijd. Voor de schatkist zijn de opbrengsten noodig, zoowel van het *cultuurstelsel* als van de *opiumpacht*. Maar het cultuurstelsel derft zijne winsten *door* de uitbreiding van den particulieren aanplant, doch *zonder* den particulieren aanplant mist de opiumpacht een rijke bron van inkomsten. Van de éene zijde moet hij de vrije industrie *verwenschen* ter wille van het Gouvernements-contract, van den anderen kant moet hij haar *wenschen* ter wille der verpachting.

Voorwaar een netelige tweestrijd van het onderling en eigen belang der verschillende partijen.

Elk dezer beweringen bevat eenige *waarheid*, maar berust op nog grootere *dwaling*.

Het is *waar*: de meerdere inkomsten, door de particuliere industrie den inlander toebedeeld, vermeerderen het schuiven en doen de pachten stijgen. Wij kennen zelven streken, waar de inkomsten der kit gelijken tred houden met de betalingen des ondernemers aan de bevolking.

Het is *waar*: in het geheim geven Chinezen op vele plaatsen opium in voorschot aan den inlander en ontvangen daarvoor producten ver beneden de waarde.

Wij *willen het gelooven*: er zijn zelfs *Europesche* ondernemers, die het voorschot misbruiken, door daarmede den hartstogt van den opium-rooker te prikkelen.

Het kan niet anders, of, dit alles is oorzaak van diefstal en verontzedelijking.

Maar dat alles, schoon door de verdiensten, die de Javaan van den vrijen arbeid trekt, mogelijk gemaakt, zou ook zonder particuliere ondernemingen worden gevonden.

Gij zoudt den Chinees uit het binnenland willen weren, maar de *opiumpacht* brengt er hem, en zijn verpestende invloed zou zonder particuliere ondernemingen evenzeer bestaan.

Gij zoudt particuliere ondernemingen veranderen in Gouvernements contracten, en alleen geringe voorschotten en eene vaste, matige betaling toestaan. Maar ook die gelden zouden worden verschoven, en het gebrek van den nimmer verzadigden schuiver zou hem evenzeer als nu, of *meer* dan nu, (omdat zijne verdienste minder ware) tot diefstal verleiden. Zoo blijft dan niets anders over, dan dat gij hem juist genoeg betaaldet, om te leven en niet te sterven. Maar hij moet zich toch *kleeden*, en ook dat geld zou hij verschuiven; de consequente doorvoering van uw systeem van geringe betaling, als middel ter wering van het schuiven, zou ten gevolge hebben, minder opiumgebruik, en daardoor zulke winstderving der pacht, dat zij onvoordeelig en dus doelloos werd, en toch opiumgebruik en daardoor ellende en misdaad. Uw stelsel komt hierop neder: kapt *allen* bij voorbaat de hand af, omdat *velen* anders zullen stelen.

Neen het kwaad ligt niet in de ruime verdiensten en in de particuliere industrie, maar in de *opiumverpachting zelve*: vruchteloos zoudt gij den kankerlijder willen herstellen, door hem het noodige voedsel, en alzoo aan het bloed zijne voedende deelen te onthouden. De hongersdood ware het gevolg, en alleen uitsnijding der kwaal is het redmiddel.

„Maar de opium is noodig voor den vrijen arbeid", zóó herhaalt thans de kortzigtige particuliere ondernemer zijn gevoelen.

Wederom moeten wij het erkennen:

De behoeften der inlanders zijn nog niet zoo groot maar vooral de handwerksstand is nog niet zoo zeer onder hen ontwikkeld, dat men ten allen tijde bij elk werk op een genoegzaam aantal handen kan rekenen.

Maar wij ontkennen ten sterkste dat de opium dienstbaar zou zijn aan den bloei der particuliere industrie.

De journalist gevoelt zich – wij spreken uit onze zelfbewustheid – op een onafhankelijk standpunt. Zijne verzoeking is slechts dat hij dienaar éener partij, vleijer éener rigting zou kunnen worden. Doch als wij hier optreden tegen de *zelfzucht* van sommige particuliere ondernemers dan, voorzeker! bevestigen wij onze onafhankelijkheid. Wel nu! wij willen het openhartig verklaren, dat, gelijk onzes inziens de regering van hare zijde veel te veel opoffert aan de baten van 's lands kas, zoo ook meenig particulier het verband tusschen het algemeen en het eigenbelang uit het oog verliest. Al wie slechts werkt voor zijn oogenblikkelijk belang, en, rekenende op de zwakheid des javaans ten opzigte van den opium, hem met groote voorschotten aanprikkelt; al wie den schijn aanneemt van vrijzinnigheid door oppositie-geest tegenover ambtenaren, door veroordeeling van Gouvernements – contracten, *alleen* omdat hij deze toch niet kan magtig worden, en die overigens de hoofden vleit, ofschoon wetende dat hun invloed op de bevolking ten zijnen beste hetzelfde is als afpersing, hij miskent zijne schoone taak, zijne winsten strekken ten verderve der bevolking, wier arbeid hem verrijkt, terwijl hij moest en kon zijn een weldoener, een beschaver, zonder zijn eigen belang te verwaarloozen. Hoe velen zijn beginselloos of liever hun eenig beginsel is: baatzucht. Wetende, dat de behoefte, des Javaans zich allengs ontwikkelt, en overtuigd, uit ervaring, dat hij zonder schuiver te zijn, werkzaam is, als hij niet door willekeur, slechte betaling en zware heerediensten wordt ontmoedigd, hebben wij de vaste overtuiging, dat, als de landelijke ondernemers aanvangen op kleine schaal, het vertrouwen van den inlander weten te winnen, en in gemeenschappelijk overleg, met verzaking van laaghartigen broodnijd, het voorschotten-stelsel laten varen — hunne zaken zich veel zekerder en voordeeliger zullen uitbreiden, dan door het aanleggen van grootsche plannen, berekend op de zwakheid des Javaans.

Maar waartoe lieten wij ons vervoeren. Wij zien reeds een spotlach spelen om den mond van sommigen bij het vernemen onzer „*vrome wenschen*."

Het zij zoo. En toch: wij scheppen ons geene illusien, wij weten dat een aantal schuivers reeds zoo zeer is verzwakt, dat het schuiven een heillooze tweede natuur voor hen is geworden. Wij weten dat, waar eenmaal het verderfelijk voorschottenstelsel algemeen heerschende is, de terugkeer tot den normalen toestand niet zonder tijdelijk offer van den ondernemer kan plaats hebben, wij weten, dat de jagt naar rijkdom enkele ongeschikten tot ondernemingen drijft, die hun ondergang worden, en de concurrentie sommigen zal vervoeren tot ondoelmatige en verderfelijke berekeningen en maatregelen, maar *dit* weten wij ook, dat er reeds een zuiverder element dan vroeger gevonden wordt, dat, waar de bevolking niet door voorschotten en opiumkitten wordt uitgeput, hare welvaart toeneemt door de particuliere industrie, en deze juist *daar* het meest winstgevend is voor den ondernemer, waar zij de ontwikkeling van den waarachtigen volksbloei ten gevolge heeft.

Helaas! die volkswelvaart blijft zelve ook een *vromen wensch*, zoo lang de opiumpacht wordt in stand gehouden.

Gij, cultuurstelsel! door de éene, gij, particuliere industrie! door de andere rigting aangeprezen als bevorderlijk aan het volksgeluk, al uw invloed wordt verijdeld door den opium. Wat met de éene hand wordt gegeven, wordt met de andere genomen: het vaderlijk gouvernement heeft zijne kinderen, zijne onmondige zwakke kinderen, zelf in het kwade opgevoed. In streken, waar aan het begin dezer eeuw de opium naauwelijks gekend werd — wij hebben het den mond van grijzen hooren verhalen – daar is het nu een kenmerk van *wellevendheid* te schuiven. Waar de policie en de verbeterde wegen het misdrijf hadden verminderd daar – zoo klaagt men – neemt het nu weder toe door den opium. Die zelfde regering, die der particuliere industrie verweten heeft – en soms te regt – dat zij het volksbelang opofferde aan het eigenbelang en wie door de wet de bescherming van den inlander ten heiligen pligt is gesteld, houdt, om eenige millioenen 's jaars te winnen, eene verpachting in stand, die onbarmhartige Chinezen in het binnenland de bevolking laat uitzuigen en ontaarden, en de welvaart, door de aanraking met den Europeaan pas ontloken, met wreede hand gaat verwoesten. Zoo is zij zelve schuldig aan het kwaad, dat zij anderen verwijt, zelve overtreedster der wet.

Hier is geene verontschuldiging uit te vinden. De duurzame instandhouding van het *cultuurstelsel* wordt verdedigd als in het belang van den inlander – maar voor de instandhouding van de opiumpacht is geen voorwendsel mogelijk.

Of zouden de Gouvernements – bepalingen, die moeten strekken om de schadelijke gevolgen van den opium te weren of te verligten, ook maar eenigzins doeltreffen?

De pachter of opiumslijter mag geen waar voor opium in ruil aannemen, en toch heeft dit plaats en op groote schaal. Den hoofden van gewestelijk bestuur wordt aangeschreven, zoo veel mogelijk het gebruik van opium door de inlandsche hoofden te keer te gaan, opdat „*de minderen door een goed voorbeeld der meerderen zullen worden voorgegaan*" en de *meeste van allen*: de opperregering, die zulke schoone lessen geeft, prijst feitelijk het opiumgebruik aan. Menigmaal dan ook hoorden wij zich den schuiver verontschuldigen met het woord: „*Kang Djeng Gouvernement leert het ons.*"

De *siram* wordt ingevoerd om eene juiste berekening van het opiumverbruik op te leveren, en alzoo de afschaffing der pacht voor te bereiden, en — het gebruik is er op ontzettende wijze door vermeerderd, maar van de voorbereiding tot afschaffing betreurt men niets.

Kitten worden hier en daar verminderd – en toch neemt het schuiven niet af. Waarom? omdat – wij zelven waren er meermalen getuigen van – *omdat in strijd met het reglement, de gewoonte bestaat, om opium in stilte te laten verkoopen door een der dessabewoners*. En geen wonder, dat al die beperkingen niets *baten*. De Chinees komt in nadere aanraking met den Javaan dan de ambtenaar, hij wordt gesteund door het belang van hoofden en door den hartstogt der schuivers – en het eenig gevolg van al die beperkende wetsbepalingen is dit: dat men zich bewust wordt, het bestuur te slim te zijn, en dat menig onvoorzigtige of onkundige onder boosdoeners wordt gevangen gezet als slagtoffer van het reglement op de opiumpacht.

Alleen als het opium-schuiven wijkt, zal de vrije arbeid bevorderlijk worden aan de welvaart der bevolking; de smet, op de particuliere industrie geworpen, keert terug tot de Gouvernements-instelling der verpachting, en ook hier geldt het: geen *verbetering* baat, maar alleen *hervorming* van het regeringstelsel, dat wil *hier* zeggen: *de afschaffing der opiumpacht*.

G.

ADVERTENTIEN.

Op Zaturdag den 27sten dezer, zal ten burele van den Resident van *Soerabaya* eene openbare

UITBESTEDING

worden gehouden, voor het transport van zout uit de hoofd-depôt-pakhuizen te **Boender (Madura)** naar de verschillende zoutverkooppakhuizen in de Residentie *Probolingo*, gedurende één jaar en gedurende drie jaren, beginnende met 1° Junij 1861.

De voorwaarden liggen ter inzage van belanghebbenden op gemeld bureau.

SOERABAYA, Namens den Resident
15 *April* 1861. *De Secretaris*,
(594) **CH. TROMP**

De Hoofd-Ingenieur, Chef der 4° waterstaats-afdeeling maakt bekend dat op *Zaturdag den 4den Mei* 1861 des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore te *Soerabaya*, in het openbaar zal worden

UITBESTEED,

het vernieuwen der brug **Kedong Banger** ter hoofdplaats *Soerabaya*, volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

(631) *De Hoofd-Ingenieur voornoemd*,
P. J. G. BEIJERINCK.

POST-KANTOOR!

Op Maandag den 22 *dezer* zullen na aankomst der post van de west voor **Banjermassing** brieven pakketten worden gesloten.

SOERABAYA, *De Postkommies*,
19 *April* 1861. (622) **C. WELTER.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 22sten April 1861.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen *The Keh*, in de Maleische kamp van onuitgeloste pandgoederen.

Op Dingsdag den 23sten April 1861.

Bij den heer *J. W. Kok*, in de kampong Ketapang van diverse goederen.

Op Woensdag den 24sten April 1861.

Bij de heeren *Haije & Co*, te Kalimaas van hout-ijzer-koper- en touwwerken van den heer *H. J. Cramer*.

Op Donderdag den 25sten April 1861.

Bij den heer *D. D. van Boeckholtz*, in de Chin. kamp van diverse goederen.

Op Vrijdag den 26sten April 1861.

Bij den heer *Kuiper*, aan de werfstraat van diverse goederen.

Op Zaturdag den 27sten April 1861.

Bij de heeren *Zanthuis, & Co*, te Groedo van cc. 1000 stuks Balken. (613)

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

C. M. HAULITH
met
C. A. JANSEN.

Soerabaija, *den 16den April* 1861. (611)

VENDUTIE
bij
HAYE & CO,
Woensdag den 24sten April 1861.
(616)

VENDUTIE
Op een nader te bepalen dag,

tegen 4% vendu Salaris
voor rekening van de Heeren

ADAM & CO.

in het vendu-Lokaal van

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van Engelsche goederen bestaande uit:

Karpetten. } van nieuwe dessins.
Alkatieven. }
Wollen omslagdoeken, zeer geschikt voor reizigers.
Toilet spiegels, met en zonder marmer.
Heerenhemden.
Modewaren.
IJzeren geldkisten.
Fijne merinos borstrokken.
" " **onderbroeken.**
Kinderwagentjes.
Eene groote kwantiteit **katoenen goederen.**
Linnen drills, voor Pantalons.
Katoenen id. id.
Dames zakdoeken.
Fraaije venstergordijnen, met kwasten.
Wagentuigen, met pleet gemonteerd.
Rendij " " "
Zadels, met toebehooren.
Wagenveeren en assen.
Revolver pistolen.
Groote spiegels, met vergulde en verzilverde lijsten.
Kamfer houten koffers.
Scheermessen.
Pennemessen.
Prachtige tafelkleeden.
Fijn servetgoed.
Batik sarongs.
Gember wijn.
Pale ale en porter.
No. 3, 4 en 5 manila cigaren.
Japansche zijde, enz. enz. enz.

Daags te voren te bezigtigen.

NB. Goederen mogen op deze vendutie niet bijgebragt worden. (587)

BEKENDMAKING.

De geannonceerde **verkoop** van bovenstaande **Engelsche Goederen**, zal alsnu plaatshebben

OP DONDERDAG den 25 APRIL a. s. in het vendu-locaal.

bij
(628) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op Zaturdag den 27 April,
HOUT-VENDUTIE
Op Groedo,
VAN
plus minus 1000 BALKEN, DOLKEN en SCHAALPLANKEN.

zeer geschikt voor huisbouw en voor afvoer goed gelegen.

(603) **ZANTHUIS & CO.**

Pada hari Saptoe tanggal 27 April,

LELANG
kaijoe kaijoe DJATIE,
DI GROEDO,
kira kira 1000 biedjie
BALLOK sama DOLLOK,
DAN
PAPAN KOELIET.

baik sekali voor bekin roema. Ini kaijoe tertingal seblah kali besaar, djadie gampang boleh berankat.

(604) **ZANTHUIS & CO.**

VENDUTIE.

Op den 30sten April en 1 Mei 1861,
zullen in het
JAVA-HOTEL OP TAWANG,

voor rekening van den onder Beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel van wijlen

MACKERTICH CARAPIET,

in het openbaar, ten overstaan der Weeskamer alhier,
PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

a. De onderscheidene **GEBOUWEN, MEUBILAIRE GOEDEREN** en verder **INVENTARIS** uitmakende het Logement en de Wagenverhuurderij bekend onder den naam van **JAVA-HOTEL.**

b. Een **HUIS** en **ERF** staande en gelegen op *Pontjol*, bij het register der verponding bekend sub. Let. F. N°. 633.

c. Eenige **MEUBELEN** en **LOSSE GOEDEREN** mede tot bovengemelden boedel behoorende.

Zullende de **Veil-Condition** bij het **VENDU-KANTOOR** en in het **JAVA-HOTEL** acht dagen bevorens voor een ieder ter inzage liggen.

Zijnde inmiddels het bedoelde *Java-Hotel* met bijbehooren uit de hand te koop op zeer billijke en voordeelige voorwaarden, te vernemen bij den Heer IZTIG HEIJNE aan den *Bodjongschen Weg*.

SAMARANG, **W. DE JONG, qq.**
den 5 April 1861. (570)

HOUT-VENDUTIE TE GRISSEE,

Op Donderdag den 2den Mei aanstaande,
VAN RUIM
3000 stuks BALKEN.

geschikt voor huisbouw.

(634) **P. C. VAN ROYEN.**

LELANG KAIJOE DJATIE
di Grissee.

Pada hari Kemis tangal 2 Mei di noeka ini,
DI LELANG LEBI DERIE
3000 BALLOK DJATIE.

baik aken bekin roema.

(635) **P. C. VAN ROYEN.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP OENARANG.

Kapitein S. VAN HULSTIJN.

Zal van hier, via **Samarang** naar **Batavia**, vertrekken op *Dingsdag den 23sten dezer.*

(618) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP AMBON

Kapt. VOGEL.

Vertrekt naar **Samarang, Batavia** en **Singapore** op *Zaturdag den 27sten April.*

Adres bij
(615) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het voor den overvoer van passagiers, doelmatig ingerigte Nederlandsch driemastschip

CHRISTINA HELENA,

kapitein **C. Tjebbes,**

om tegen medio Mei van **Samarang** te vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het JAVA-HOTEL dan wel bij

De Agenten,
(626) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het Ned. barkschip

ALCIJONE,

Kapt. A. Haacke.

Deze bodem uitmuntend ingerigt voor passagiers, voert een geëxamineerd geneesheer en zal vermoedelijk met het einde dezer maand de reis direct van hier aanvaarden.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder en

De Agenten,
(537) **FRASER EATON & CO.**

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch driemastschip

PRESIDENT VAN RIJCKEVORSEL,

kapitein **C. Vermy,**

Deze bodem is uitmuntend voor den overvoer van passagiers ingerigt: voert een geexamineerd *Doctor* en heeft eene melkgevende koe aan boord.

Het vertrek zal tegen medio Junij van **Passaroean** plaats hebben.

Voor nadere informatien gelieve men zich te adresseren bij den gezagvoerder in het JAVA-HOTEL dan wel bij

De Agenten,
(625) **MATHIEU EBBS RUIJS & CO.**

Met het snelzeilend Nederlandsch schip

LAMMINA ELISABETH,

uitmuntend ingerigt voor den overvoer van familien zoowel als voor enkele personen en gevoerd wordende door kapitein **A. GERSEN** bestaat gelegenheid voor passage naar **Nederland.**

Het vertrek van dit schip is bepaald in de *eerste dagen der volgende maand* via **Samarang.**

Men adresseere zich voor verdere informatiën bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* of bij

(602) *De Agenten*,
FRASER EATON & CO.

WATERSNOOD.

LOTERIJ VAN DAMES HANDWERKEN EN ANDERE VOORWERPEN.

Door de leden der Societeit *Concordia* de zaal dier societeit welwillend beschikbaar zijnde gesteld, zoo wordt met referte aan het berigt voorkomende in den *Oostpost* van den 11 *April* bekend gesteld dat:

1°. de tentoonstelling der voorwerpen aldaar zal plaats hebben op *Maandag den 22sten dezer* van des avonds 6 tot 10 uren.

2°. de trekking der loterij is bepaald op *Dingsdag* en *Woensdag den 23sten en 24sten* telkens te beginnen des avonds om half acht uren.

3°. dat de getrokken prijzen tegen afgifte der loten waarop die gevallen zijn moeten worden afgehaald op *Donderdag* morgen den 25sten van 8 tot 11 uren.

Soerabaya, *den* 30 *April* 1861.

Mevrouw **Coster**.	Mevrouw **Mounier**.
„ **van Eck**.	„ **van Rees**.
„ **van Gennep**.	„ **Steinmetz**.
„ **Kervel**.	„ **Vreede**.

De betrekking van **MACHINIST** op de Fabriek *Wonolangan* te Probolingo is nu vervuld.

(633) **CHAS. ETTY.**

TOEGELOPEN

Een half geschoren **POEDELHONDJE** (*teefje*) met grijze vlekken en een pluimstaart.

De Eigenaar kan hetzelve tegen betaling der Advertentie-kosten, terug ontvangen bij den uitgever dezes. (623)

De officier van gezondheid

KERVEL,

is *voor eenige dagen* naar Bezoekie vertrokken.

(612)

Gemeubelde kamers, met kost en inwoning.

BIJ

(629) **M. KOOSE.**

TE HUUR

EEN HUIS, aan het comedie plein.
Te bevragen bij

(624) **CAMAUER.**

TE KOOP

Een partij van 24 stuks

GREENEN MASTHOUTEN,

lang 30 tot 62 Eng. voeten.
dik 9 „ 15 „ duimen.

Allhier aangebragt van **Nederland** per Ned. schip **CHRISTINA HELENA**, Kapitein **C. Tjebbes.**

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het JAVA-HOTEL dan wel bij

De Agenten,

(632) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

TE KOOP

EEN DROWSKIJ VIS à VIS,

kunnende als koets en als toerwagen gebruikt worden,

EEN CLARENCE COUPÉ,

met opslaand voorbankje zeer net en solide bewerkt uit de fabriek van **Lehmann**, te *Rotterdam*

EN

STEEDS VOORHANDEN,

en tot verlaagde prijzen verkrijgbaar eene ruime keus van **Rijtuigen** uit de fabriek van **Oudart frères** te *Batavia* bij

(614) **E. TEN BRINCK & CO.**

VERKRIJGBAAR.

Europesche Touwwerken van verschillende dimensien.

SCHEEPSBESCHUITEN.

Zware en ligte KARTELDOEK, zoomede PLEETEN en KOPEREN WAGENLIJSTEN, KANTOORBOEKEN, GUTTA PERCHA REGENJASSEN bij

(466) **J. W. STECHER.**

PUIKE MANILLA N°. 2.

bij

(620) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

OP NIEUW ONTVANGEN

SINGAPOERSCHE HOEDEN

in differente soorten.

BIJ

(630) **M. KOOSE.**

ONTVANGEN.

HOLLANDSCHE BROODSUIKERS.

VERSCH SELTSERWATER.

ZUIVER BESSENSAP, op ½ fleschen.

PUIKE SLA OLIE.

POEDER CHOCOLADE.

GEASSORTEERDE BONBONS.

STEEDS IN VOORRAAD:

Hollandsch Beijersch en Engelsch BIER,

TAFELWIJNEN EN PROVISIEN.

Bij

(621) **C. H. GRIMM.**

PUIK PUIKE HARING.

bij

(619) L. W. VAN DER ZWAAN.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

De Inwoners van Java zijn zeer blootgesteld aan rhumatiek vooral in het regenachtige en kcude jaargetijde. HOLLOWAY'S ZALF is dan een schat die men onmogelijk te hoog waarderen kan. De te zamengetrokkene gewrichten goed ingewreven met deze doordringende ZALF herkrijgen spoedig derzelver vroegere buigzaamheid, en de pijn en ontsteking welke met eene gevaarlijke rhumatiek altijd gepaard gaan, worden onveranderlijk door dezelve verligt. Zelfs in gevallen waarin de ledematen gedeeltelijk krachteloos geworden waren hebben ze hunne bewegingskrachten en oorspronkelijke sterkte herkregen. Zenuwziekten, Tic-douloureux, en alle andere ongesteldheden van het zenuwgestel worden met dezelfde gemakkelijkheid door deze beide middelen genezen. De Pillen, door derzelver regtstreeksche werking op alle afzonderingen der vochten en door deze op het bloed, zijn eenen edelen hulpgenoot voor de ZALF.

Ad. *f* **1,—** *f* **3,—** en *f* **5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(435) **LE ROY & CO.**

MUZIEKGENOOTSCHAP St. CECILIA.

Aan heeren leden wordt bekend gemaakt dat door bijkomende omstandigheden de gewone repetitie van **Maandag 22 dezer** niet kan plaats hebben.

Namens de Directie
De Secretaris,

(627) **VAN SCHREVEN.**

MET DE TOESTEMMING

VAN DEN RESIDENT VAN SOERABAYA.

VOORSTELLING.

TEN BEHOEVE

VAN DE NOODLIJDENDEN IN NEDERLAND.

MET WELWILLENDE MEDEWERKING

VAN HET

Muzijkgenootschap St. Cecilia.

Op Vrijdag den 26sten April.

OOM KAREL.

Tooneelspel in 2 bedrijven naar het Fransch.

GEVOLGD DOOR

TWEE JAAR SCHILDWACHT OP EEN POST

OF

MEESTER JORIS DE DORPSMUZIJKANT.

BLIJSPEL MET ZANG IN EEN BEDRIJF.

10 Minuten pauze.

TEN SLOTTE

SURPRISE.

PRIJS DER PLAATSEN.

Voor eene Dame of Heer of Kind............ *f* 3.—
Voor Militairen beneden den rang van Officier...... „ 1.50

PLAATSEN VERKRIJGBAAR,

Op den dag van de Voorstelling van 's morgens acht tot 's middags 2 uur tegen betaling van 50 Centen.

Kaartjes verkrijgbaar bij de Heeren KOCKEN, NOSSE, LE ROY & Co, GIMBERG en VAN COEVORDEN. (617)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Receptie in den eersten graad, *Zaturdag den 27sten April* 1861.

Namens den Regd. Meester,
De Secretaris,

(610) **MAC LENNAN.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 20sten April 1861.

TELEGRAM.

De mail is gisteren te Batavia aangekomen, uit Nederland meldt men: dat na eene interpellatie der tweede kamer aangaande de aftreding van den minister-president van Hall, het geheele ministerie zijn verzoek om ontslag aan Z. M. heeft ingediend, welk feit een allerbelangrijkste crisis daarstelt. Volgens gerucht zou de portefeuille van kolonien door den Secretaris generaal Mr. J. Loudon, die van marine door den schout bij nacht Berghuis, die van finantien door den heer van Tets van Goudriaan worden waargenomen en andere ministers aanblijven. Dit gerucht wordt echter weersproken.

Volgens allerlaatste berigten zou de heer Thorbecke belast zijn met de zamenstelling van een nieuw ministerie.

Voor eenen nieuwen gouverneur generaal noemt men Baron van Zuijlen van Nijeveldt en Mr. A. Prins.

Opbrengst van de collecte voor den watersnood op 's Konings verjaardag *f* 758.000.

Er is eene commissie gevormd voor de oprigting van een monument voor Z. M. de koning uit erkentelijkheid voor de betoonde liefdadigheid bij den jongsten watersnood.

Messina is gevallen.

In Oostenrijk is eene constitutioneele staatsregeling ingevoerd.

In Frankijk zijn in het parlement hevige discussien gevoerd bij de beantwoording der troonrede. Door Prins Napoleon is eene belangrijke redevoering gehouden tegen de pausselijke wereldsche magt.

Uit Amerika komen steeds ongunstige berigten en bestaat er geen hoop meer op vredelievenden afloop. Men spreekt van een verbond tusschen Frankrijk en Rusland.

In Polen zijn ernstige onlusten uitgebarsten.

In Rusland is de emancipatie der lijfeigenen uitgesteld.

De handel over het algemeen slap.

KOFFIJ 39.
RIJST gesouteneerd.
TIN 76.
INDIGO stil.
SUIKER *f* $\frac{3}{4}$ lager.

NEDERLAND.

— Den 22sten Febr. des voormiddags ten 11 ure, werd het dierbaar overschot van mr. Lodewijk Caspar Luzac ten grave geleid en op de nieuwe begraafplaats, aan het einde der Groensteeg, opgewacht door een tal van belangstellende en deelnemende burgers van Leiden. De begrafenisstoet was eenvoudig en stemde geheel overeen met den hoofdtrek van 's mans karakter — ontdaan van zwier en praal, allermeest van geleende sieraden. In de rijtuigen, die de lijkkoets volgden, zag men de achtenswaardige bloedverwanten en aangehuwde betrekkingen, maar ook warme vrienden zooals den oud-hoogleeraar Bake, den Utrechtschen hoogleeraar Vreede, den Waalschen predikant van Goens. De laatste trad eenige schreden naar het graf, waarin het stoffelijk overblijfsel was neergelaten, en met heiligen ernst op het gelaat, opende hij den mond, hij, wiens hand op den laatsten rustdag des afgeloopen jaars aan den heiligen disch den overledene nog het brood der verzoening en den beker der dankzegging toereikte, en die als een trouw herder best den dierbaren man in zijn verborgen leven kennen kon. Hij sprak aldus:

„Hier ligt een braaf man, afkeerig van schijn en ophef, trouw van woord, eenvoudig in eere en hoogheid, een edel vriend van regt en waarheid, van vrijheid en orde.

„Hier ligt een krachtig man, die, onder den invloed eener onafhankelijke en vaste overtuiging, de belangen van staat en kerk, door zijn welsprekend woord en zijne mannelijke daden, zoolang hij kon, voorstond en behartigde.

„Hier ligt een weldadig man, de kroon zijner bedroefde betrekkingen, de vreugde zijner talrijke vrienden, een raad van verlegenen, een toevlugt van verlatenen, een vriend van armen en kinderen.

„Hij bezat zigtbare eereteekenen; maar deze zullen weldra aan den aardschen gever worden teruggezonden.

„Hij bezat luisterrijke titels, maar deze zullen straks tot zijne opvolgers overgaan.

„Hij bezat aardsche goederen; maar hij heeft ze reeds verlaten

„Maar die brave, krachtige, weldadige geest blijft. Louis Caspar Luzac zelf leeft . . . . . Hij ruste in vrede in den schoot van den genadigen en zaligen God, den God zijner vaderen en brenge Hem daar nog hooger en beter hulde dan hij hier kon aanbieden!

„Wij zullen zijne dierbare nagedachtenis eerbiedig bewaren.

„Wij willen vooral dit stille gebied des doods, deze eenzame groeve van onzen vriend niet verlaten, dan onder den verhoogden indruk der heiligste gedachten: de gedaante dezer wereld, eer en aanzien, roem en volksgeest gaat alles voorbij, maar deze drie blijven:

„Waarheid, kracht, liefde."

De rector magnificus prof. A. Kuenen bragt daarop uit naam zijner ambtgenooten den warmsten dank toe aan de betrekkingen des overledenen voor de groote diensten als

curator bewezen en wekte allen op, om zijne nagedachtenis in eere te houden. — Namens die betrekkingen sprak de behuwd-neef, mr. D. Tieboel Siegenbeek, burgemeester van Leiden, met een krachtige stem, maar met een diep bewogen gemoed, woorden van dank voor de blijken van deelneming, die de familie ontving. — Onbegrijpelijk dierbaar waren die blijken voor hen, de edele en trouwe echtgenoote, de geliefde zuster, de overige bloedverwanten, van wier hart de dierbare man op het onverwachts werd losgescheurd. Onbeschrijfelijk dierbaar de tranen, die uit zooveler oog op dat plegtig uur ontsprongen en die getuigden van hoogachting en liefde; — zij waren een liefelijke balsem op de diepgeslagen wond. Treffend was de opwekking tot ieder om in elken kring getrouw te zijn gelijk de overledene was als echtgenoot en broeder, als bloedverwant en vriend, als staatsman en als burger, als mensch en als Christen. En alsof er nog iets aan ontbrak, roerend en aandoenlijk was het woord van afscheid, dat in dichtmaat de trouwe knecht, Wouter Kruyk, bragt aan den geliefden en zorgvollen meester, wiens stof daar rustte, terwijl hij schreijend bij zijn graf stond, maar opwaarts blikte in de hope des wederziens. — Zoo zullen er meer geweest zijn, die aangename herinneringen hadden ook bij de treurigheid van het oogenblik, leden van den Waalschen kerkeraad, oude vrienden van hoogen leeftijd, jonge kennissen, die op zijn gezellig verkeer prijs stelden, beweldadigde huisvaders en dankbare burgers.

Zóó werd de laatste pligt vervuld, welke aan het dierbaar stoffelijk overschot van een bekwaam, weldadig en veel geacht man van groote verdiensten toekwam. Luzac rust in het rijk der dooden en vermeerdert het getal dergenen, die, eenmaal voor Leyden veel goeds en nuttigs verrigt hebbende, den akker des doods vullen met hun dierbaar gebeente. Luzac laat geen afstammelingen na, die de deugden des vaders en zijn verdiensten erven, maar zoovelen als hem in den tijd zijns levens van nabij hebben gekend, zullen een deel van zijn geest hebben opgenomen in den hunnen, en nooit vergeten, welken zegenrijken invloed zijn raad, zijn voorlichting en zijn teregtwijzingen op hun leven en op hun loopbaan hebben uitgeoefend. Onder hen die om zijn geopend graf stonden of wier belangstelling zich drong, om hem nog in zijn uitvaart te vereeren, zullen er meer dan een geweest zijn, die de laatste 30 of 40 jaren van zijn en van hun leven hebben herdacht en tot de erkentenis kwamen, dat zijn altijd vriendelijke en rondborstige taal een diepen indruk op hun gemoed had achtergelaten. De mannelijke stem, krachtig en welluidend van toon, die zoo dikwijls in 's lands raadzaal klonk tot verdediging van 's volks regten, was in den laatsten tijd voor die in zijn omgeving waren of zich tot hem om hulp wendden, de aangename klank der welwillende en hulpvaardige liefde geworden. Moge de edele vrouw, een deftig en nederig geslacht, die als een trouwe gezellin in blijde en in bange oogenblikken, 48 jaren aan zijn zijde stond, en in zucht tot weldoen hem nabijstreefde, als weduwe nog lang het verlies van den weldadigen echtgenoot, zoo min mogelijk aan de beweldadigden doen gevoelen, waartoe God haar nog lang het leven spare, tot dat eenmaal haar stof verzameld worde bij de dierbare betrekkingen, die haar vooruitreisden, en de kroon der heerlijkheid haar deel zij, als wier lof niet is uit de menschen, maar uit God!

Het Leidsche studentencorps heeft besloten, den gebruikelijken rouw aan te nemen wegens het overlijden van den Curator der Leidsche Hoogeschool, mr. L. C. Luzac.

DUITSCHLAND.

— Weenen 18 Feb. Uit de officiele verslagen blijkt, dat de waarde van den invoer in 1860 is 229,231,472 fl., derhalve 26, 380,558 fl. minder dan in 1859. De waarde van den uitvoer in 1860 is 306,849,716 fl., derhalve 29,021,044 fl. meer dan in 1859. De in-, uit en doorvoorregten hebben bedragen in 1860 14.360,761 fl., dat is 592,013 fl. minder dan in 1860.

— Weldra mogen belangrijke debatten in de Pruissische Tweede Kamer te gemoet worden gezien, naar aanleiding van eene petitie uit Bonn, waarin op maatregelen tot afschaffing van de speelbanken in Duitschland aangedrongen wordt. De petitie in de vorige zitting te laat ingediend, om toen in discussie te komen, draagt de onderteekening van Arndt en prof. Dahlman, twee mannen, wier verlies door geheel Duitschland betreurd wordt. Reeds heeft de commissie voor de petitien zich met de conclusien van deze petitie vereenigd en voorgesteld, om haar aan het ministerie te renvoyeren, met verzoek alles te doen dat tot opheffing van de speelbanken strekken kan.

— Frankfort 20 Febr. Uit Homburg wordt berigt, dat eene Engelsche dame, die, zeer aan het spel verslaafd, haar gansche vermogen in korten tijd aan de bank had verloren, getracht heeft zich op de volgende wijze van het leven te berooven. Nadat zij den toren in het nabij Homburg gelegen dorpje Kirdorf had beklommen, stortte zij zich ruggelings naar beneden. Hoewel niet dood, was zij op zoo vreesselijke wijze verminkt, dat voor haar behoud wordt gevreesd.

WEENEN, 19 Febr. — De prins primaat van Hongarije, kardinaal Scitowsky, wordt heden in de hoofdstad verwacht. Hij komt herwaarts, ten einde den Keizer uitvoerig bekend te maken met de wenschen der Hongaarsche natie.

— Naar berigten uit Fiume is de stad en het district van dien naam in staat van beleg gesteld, omdat de havenmeester, de bisschop, die aldaar zijn zetel heeft en andere personen, die geen deel hebben genomen aan de Hongaarsche beweging, aan allerlei beleedigingen zijn blootgesteld geweest. Velen zijn echter van oordeel, dat die feiten slechts tot een voorwendsel hebben gediend, maar dat bij de regering reeds vroeger het voornemen bestond, om tot dien maatregel over te gaan en dat, hetgeen te Fiume is geschied slechts als de voorlooper van een meer uitgestrekten maatregel van gelijken aard moet worden beschouwd. Dewijl een dergelijk gerucht hier reeds in omloop was, heeft het berigt nopens het gebeurde geene bevreemding verwekt.

BERLIJN, 21 Febr. — Tot heden was het aan Israeliten niet geoorloofd zich als apotheker in Pruissen te vestigen. Bij besluit van den minister van binnenlandsche zaken is deze beperking thans opgeheven.

FRANKFORT, 21 Febr. Te Suptitz heeft dezer dagen de volgende vreeselijke gebeurtenis plaats gegrepen. Sedert verscheidene jaren woonde aldaar een gezin, bestaande uit man en vrouw met vier kinderen. Deze familie was vroeger zeer vermogend geweest en had verscheidene heerlijkheden bezeten, maar van dat alles niets overgehouden dan een enkelen wijnberg, welke met hypotheek was bezwaard. Ook dit laatste overblijfsel van voormalige welvaart werd door den man verkocht, hetgeen zijne echtgenoot tot het heilloose besluit bragt, om een einde aan haar leven en dat harer vier kinderen te maken. Tot dat einde begaf zij zich naar een nabij gelegen meer, bond hare vier nog zeer jeugdige kinderen door middel van touwen aan elkander en vervolgens aan zichzelve vast, en stortte zich daarna van eene hoogte in het meer. Eenige personen snelden zoo spoedig mogelijk ter hulp van de ongelukkigen, met dat gevolg dat allen uit het water werden getogen. Het mogt echter aan de kunst niet gelukken ze allen te behouden; slechts de moeder en het jongste dochtertje werden gered. Drie harer kinderen, van welke het oudste 7 jaren telde, hadden den geest reeds gegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Februarij. — De verwachting aangaande het debiet, dat de brochure *la France, Rome et l' Italie* zou vinden, heeft zich niet verwezentlijkt, 50,000 exemplaren zijn daarvan gedrukt en 36,000 verkocht. Van de brochure *le Pape et le Congrès* van denzelfden schrijver, waren in zeer korten tijd 100,000 exemplaren verkocht.

PARIJS, 20 Febr. — De verslagenheid door de arrestatie van den Heer Mirès in onze financieele wereld teweeggebragt, houdt nog altijd aan. Zij heeft zich thans mede tot de burgerklasse uitgestrekt, vermits vele kleinhandelaars, ambtenaren, ja zelfs bedienden hunne gelden aan den gearresteerde hebben toevertrouwd. Sedert gisteren wordt het vroegere bureau in de straat Richelieu door die lieden als het ware belegerd. De prefect van policie heeft dientengevolge verscheiden zijner ambtenaren voor het hotel geplaatst, die in last hebben om die personen, namens den heer de Germiny te berigten, dat men over eenige dagen nopens den waren toestand der zaak zal worden ingelicht. De instructie der zaak wordt intusschen met ijver voortgezet. Heden worden verscheiden der bedienden en boekhouders van den Heer Mirès door den regter van instructie Daniel verhoord. De *Gazette des Tribunaux* meldt, dat de gearresteerde van misbruik van vertrouwen wordt beschuldigd. Het is reeds uit de instructie gebleken, dat de bankier in den jongsten tijd zware verliezen heeft geleden, welke alleen sedert 1 Januarij jl. ruim 55 millioen francs bedragen. Bovendien zijn er achtereenvolgend sedert 1855 verschillende wetten ingevoerd, die een zeer nadeeligen invloed op de operatien van den Heer Mirès hebben uitgeoefend en waarbij vooral die tot vrijen invoer van het Engelsche gietijzer, op de commanditaire vennootschappen, tot heffing van entréegelden aan de beurs, van eene belasting op de roerende goederen en op de vreemde effecten behooren. Eerst gisteren is het der dochter van den gearresteerde veroorloofd geworden, haren vader in tegenwoordigheid van getuigen gedurende eenige minuten te zien.

— Men verzekert dat de Keizer onmiddellijk na het vernemen van den dood van den Heer Scribe, den minister van Staat heeft gelast den naastbestaanden van den overledene te berigten, dat de begrafenis van den overledene op kosten van den staat zal plaats hebben.

— Parijs 21 Febr. Men verneemt, dat 3000 man der troepen, die de Chinesche expeditie hebben medegemaakt, spoedig hunnen plegtigen intogt te Parijs zullen houden. De overige manschappen zullen naar Cochinchina vertrekken.

— Uit een rapport, dezer dagen door den minister van oorlog aan den keizer ingediend, blijkt, dat zich in de tuighuizen thans 800 kanonnen met gegroefde zielen bevinden, die nog voor het einde van dit jaar met 200 zullen zijn vermeerderd.

— Heden ochtend is weder eene groote hoeveelheid bagage van Prins en Prinses Napoleon naar Toulon gezonden. De beide vorstelijke personen zullen niet alleen Turyn, maar verschillende andere Italiaansche steden bezoeken. Men zegt, dat deze reis met een belangrijk plan nopens Sicilie in verband staat.

— Men verzekert, dat de voorloopige onderhandelingen, die met het Nederlandsche gouvernement omtrent een handelsverdrag zijn aangevangen, op goeden weg zijn en de eigenlijke onderhandelingen binnen betrekkelijk korten tijd zullen kunnen geopend worden. Vooraf moeten echter de tractaten met Belgie en het Tolverbond gesloten zijn.

— Te Milaan bestaat het voornemen, om een standbeeld op te rigten voor de liberale Fransche drukpers, als bewijs van erkentelijkheid voor de ondersteuning, door haar geschonken aan de zaak der Italiaansche onafhankelijkheid.

— Parijs 25. Feb. Op de gisteren gehouden receptie der drie groote staatsligchamen en hooge ambtenaren ten hove, liep het onderhoud grootendeels over Mirès, maar welke middelen ook in het werk werden gesteld, om van de ministers en magistraten iets naders omtrent de zaak te vernemen, het was alles vruchteloos. De officieele wereld scheen daaromtrent opzettelijk een strikt stilzwijgen in acht te willen nemen. Intusschen schijnen sommige inlichtingen daarin overeen te komen, dat de boeken van Mirès geregeld waren bijgehouden.

— Gisteren avond zeide de Heer Benoit Champy, president van de regtbank van eersten aanleg, openlijk in den salon van de Prinses Mathilde: „De Keizer heeft besloten algeheele vrijheid van handelen te laten aan de regterlijke instructie tegen den heer Mirès, zelfs al werden daarin leden van zijne familie of personen uit zijne omgeving gewikkeld."

— Men bepaalt zich niet meer tot brochures: men begint ook demonstratien. Zoo meldt het *Journal de Rennes*, dat eene menigte van ongeveer 4000 personen zich naar het spoorweg-station heeft begeven, om de komst af te wachten van den aartsbisschop van Rennes, die van Rome terugkeerde. De kerkvoogd werd begroet met de kreten van leve de aartsbisschop, leve Pius IX, leve de opperpriester-koning. Die kreten werden des avonds voor het aartsbisschoppelijk paleis herhaald. De prelaat verscheen op het balcon, dankte namens den Paus en deelde mede, dat de Paus besloten heeft wederstand te bieden en in niets toe te geven. Dit berigt deed de toejuichingen verdubbelen.

— De schilderijverzameling van Dr. Leroy d'Etiolles is gisteren en eergisteren verkocht en heeft ruim 358,000 fr. opgebragt. Eene kleine Karel Dujardin is voor 4000 fr. verkocht; een Gerard Dow, de biddende kluizenaar, 400 fr.; een Ruysdael, het korenveld, 2700 fr.; een Rembrandt, de Emmausgangers, 3100 fr.; een Fattore, de Hellebardier, 4800 fr.; een fraaije David de Ham 10,000 fr.; een Hollandsch stadsgezigt, door v. d. Heyden 6800 fr.; de kermis door van der Venne, 10,000 fr., twee schilderijen van Plazer, Ariadne door Bacchus getroost en het gevecht der Centauren 11.300 fr.

TURKIJE.

De *Ost Deutsche Post* deelt den volgenden brief mede uit Konstantinopel:

Sommige Fransche en Belgische bladen hebben onlangs eenige brieven in hunne kolommen opgenomen, in welke de Turksche opperbevelhebber, met betrekking tot zijne eerste operatien in de bergen der Drusen, scherp wordt aangevallen.

Ik ben thans in de gelegenheid u mededeeling te doen van een document waarin al deze beschuldigingen worden wederlegd. Het is een schrijven van Fuad Pacha aan den grootvizier Ali Pacha gedateerd 2 Januarij, hetwelk ik u in zijn geheel hier teruggeef:

De generaal de Beaufort heeft zich bij zijn gouvernement beklaagd, dat ik zijne medewerking niet in goed vertrouwen had aangenomen en dat ik de vlugt der Drusen naar den Hauran zou hebben begunstigd. De opperbevelhebber van het Fransche expeditie-leger is een man van een te zuiver karakter, om niet te willen erkennen, dat ik alles gedaan heb, wat ik moest doen, volgens de door ons gesloten overeenkomst, betrekkelijk de operatien. Ik nam zijne medewerking ten volle aan, altijd binnen de grenzen, voorgeschreven door de conventie van Parijs. Dat ik de tegenwoordigheid van de Fransche troepen binnen Damascus onnoodig maakte, kan mij zekerlijk niet als misdaad worden toegerekend. Wat de generaal de Beaufort zegt omtrent het terugtrekken van eenige Drusische opperhoofden naar den Hauran, sluit eene beschuldiging tegen ons in, dat wij hen in de gelegenheid zouden hebben gesteld om de straf te ontkomen, welke zij hebben verdiend. Wat ik voor onze operatien deed; door last te geven tot in hechtenisneming van de meest invloedrijke Drusen en het gevangen nemen van 1500 personen, wat nu juist heeft plaats gehad, zijn bewijzen genoeg om deze beschuldiging te logenstraffen. Niemand wie ook, die bekend is met de landstreek en hare topografische ligging, zal durven beweren dat het, zelfs met de grootste waakzaamheid, mogelijk is, om de vlugt aftesnijden van personen of kleine benden, welke bekend zijn met de vele verschillende bergpassen. Ik heb de operatien in persoon geleid en, met gerustheid mag ik het zeggen: ik heb mij zelven aan de grootste gevaren blootgesteld, om de schuldigen, die de vlugt hadden genomen, den pas aftesnijden, en toch is het mij niet mogen gelukken om er meer dan 200 van hen in handen te krijgen. De vele voorkomende moeijelijkheden deden mij besluiten om andere maatregelen te nemen, welke dan ook tot vrij wat betere uitkomst hebben geleid. Ik beweer niet eene groote kennis te bezitten van zaken, de militaire taktiek betreffende, doch ik kan ten deze naar eene autoriteit verwijzen, welke een elk zal aannemen, en wel op die van Terik-Ismail-Pacha (de generaal Kmetij), die mij in alle operatien heeft ter zijde gestaan, en die gereed is om zich te verantwoorden op alle beschuldigingen, welke tegen hem mogten worden gerigt.

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	A. R. Falck.	van Duivenbode.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
"	Passaroeang.	Kramer.	Amsterdam.	E. Ten Brinck & Co.
"	Adriana Petronella.	Annokkee.	Onbepaald.	" " " " "
"	Hendrika.	Boon.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Cheribon.	Coers.	"	" " " "
"	Johannes Lodewijk.	van de Waal.	"	Fraser Eaton & Co.
"	Doggersbank.	Mammes.	"	" " " "
"	Lammina Elisabet.	Jersen.	"	" " " "
"	Alcijone.	Haacke.	"	" " " "
"	Christina Helena.	Tjebbes.	"	Mathieu Ebbe Ruys & Co.
"	President Rijkevorsel.	Vermeij.	"	" " " "
Hamburg.	George & Henrij.	Peters.	Amoij.	" " " "
"	Marij Ross.	Scherk.	"	" " " "
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Cito.	Grivel.	China.	" " " "
Engelsche	Ninn.	Luigard.	China.	" " " "
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
"	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
"	Jason.	J. H. Lammerts. v. Buizen.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
"	Kalimas.	J. Jonker.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16.—
ARAK ƒ 55.—
ROTTING ƒ 8½ @ ƒ 9.—
WISSELKOERS 100½ à 101 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST
in het locaal van de tweede Gouvernement-school.
Zondag den 21sten April 1861.
's Morgens te half negen ure.
Ds. MOUNIER.
Bevestiging van Ouderlingen.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST
Zondag den 21sten April 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.